

Ιωσήφ Κτενίδης
Καθηγητής Νομικής Σχολής ΑΠΘ
Δικηγόρος Θεσσαλονίκης
Τηλ. 2310228868
Email: ktenidis@ktenlaw.gr

Ο Ιωσήφ Κτενίδης είναι καθηγητής στη Νομική Σχολή του ΑΠΘ, στο γνωστικό αντικείμενο «Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης». Διδάσκει, στο προπτυχιακό επίπεδο, τα μαθήματα «Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης», «Δίκαιο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ», «EU International Relations Law» και το προσφερόμενο σε φοιτητές του προγράμματος Erasmus μάθημα «The Law of the European Union». Στο μεταπτυχιακό επίπεδο διδάσκει τα μαθήματα «Δίκαιο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης», «Η εφαρμογή του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ» και «Principles of EU Economic Law».

Αποφοίτησε το 1985 από το 2ο Λύκειο του Αμερικανικού Κολεγίου «Ανατόλια» στη Θεσσαλονίκη με βαθμό απολυτηρίου άριστα (20).

Το 1989 αποφοίτησε από το Τμήμα Νομικής του ΑΠΘ με βαθμό πτυχίου άριστα (8,98).

Το 1990 έλαβε μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης (Master of Laws–LLM) από το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Harvard της Βοστώνης (ΗΠΑ) όπου φοίτησε με υποτροφία και διετέλεσε βοηθός έρευνας (research assistant) του καθηγητή H. Bermann.

Το 1994 υποστήριξε τη διδακτορική διατριβή με τίτλο «Μέτρα αντιμετώπισης αθέμιτων εμπορικών πρακτικών. Ο δικαστικός έλεγχος των μέτρων αντιντάμπινγκ και αντεπιδοτήσεων στην κοινοτική έννομη τάξη» ενώπιον επταμελούς εξεταστικής επιτροπής του Τμήματος Νομικής ΑΠΘ, η οποία την ενέκρινε ομόφωνα με βαθμό «άριστα».

Είναι δικηγόρος Θεσσαλονίκης από το έτος 1991 και διορίσθηκε στον Άρειο Πάγο το 2001. Διετέλεσε Διευθυντής της Διεύθυνσης Δικαστικού της Τράπεζας Μακεδονίας – Θράκης (1999-2001) και της Τράπεζας Πειραιώς (2001-2008), Πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου της Τράπεζας Πειραιώς (2016-2019) και μέλος της Νομικής Επιτροπής της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών.

Εκλέχθηκε λέκτορας στο Τμήμα Νομικής του ΑΠΘ το 2003 και είναι τακτικός καθηγητής από το 2022.

Είναι διευθυντής του αγγλόφωνου Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών της Νομικής Σχολής ΑΠΘ «European Business and Economic Law».

Είναι μέλος του Ειδικού Δικαστηρίου Αγωγών Κακοδικίας και του άρθρου 88 παρ. 2 του Συντάγματος (2023, 2024).

Διετέλεσε Διευθυντής του Τομέα Διεθνών Σπουδών (2017-18 και 2018-19) και αναπληρωματικό μέλος της Συγκλήτου του ΑΠΘ (2005 – 2006).

Μιλάει αγγλικά και γερμανικά.

Έχει δημοσιεύσει τέσσερις μονογραφίες:

- «*Μέτρα αντιμετώπισης αθέμιτων εμπορικών πρακτικών. Ο δικαστικός έλεγχος των μέτρων αντιντάμπινγκ και αντεπιδοτήσεων στην κοινοτική έννομη τάξη*», εκδόσεις Σάκκουλα, 1996.

- «*Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και Διεθνείς Κυρώσεις. Επίκαιρες προκλήσεις για το κράτος δικαίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση*», εκδόσεις Σάκκουλα, 2008.
- «*Το νομοθετικό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι κατηγορίες των πράξεων σε μετάβαση*», εκδόσεις Σάκκουλα, 2017.
- «*Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ένωσης*», εκδόσεις Σάκκουλα, 2022.

Επίσης, έχει δημοσιεύσει τις εξής μελέτες:

- «*Η φιλελευθεροποίηση του διεθνούς εμπορίου και η κοινωνική της διάσταση: η τεχνική των κοινωνικών ρητρών*», σε: Δίκαιο Επιχειρήσεων και Εταιριών 1998, σ. 361.
- «*Οι διαδικασίες επίλυσης διαφορών στην Πολυμερή Συμφωνία Επενδύσεων*», σε: Π. ΣΤΑΓΚΟΣ & Α. ΜΠΡΕΔΗΜΑΣ (Επιμ.), Το νομικό καθεστώς των διεθνών επενδύσεων. Το σχέδιο της Πολυμερούς Συμφωνίας Επενδύσεων, Αθήνα – Θεσσαλονίκη 2000, σ. 189.
- «*Η κοινοτική πολιτική εμπορικής προστασίας στο περιβάλλον του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου: το παράδειγμα του Κανονισμού Εμπορικών Εμποδίων*», σε: Αρμενόπουλος, Μάιος 2002, σ. 670.
- «*Ζητήματα δικαστικού ελέγχου των διεθνών οικονομικών κυρώσεων στην κοινοτική έννομη τάξη*», σε: Π. ΝΑΣΚΟΥ – ΠΕΡΡΑΚΗ (Επιμ.), Η εξέλιξη του κοινοτικού δικαίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσα στο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον, 2005, σ. 267.
- «*Υπερεθνικός δικαστικός έλεγχος αποφάσεων εθνικών δικαστηρίων: Η απόφαση Loewen Group Inc. v. United States of America του διαιτητικού δικαστηρίου της NAFTA και η σχετική πρόσφατη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*», στον τόμο Justice in Particular, Χαρμόσυνο Φαίδωνα Ι. Κοζύρη, Αθήνα – Κομοτηνή 2007, σ. 209.
- «*Η νομοθετική θέσπιση ανώτατων ορίων στις οφειλές προς πιστωτικά ιδρύματα υπό το πρίσμα των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των κοινοτικών ελευθεριών*», στον τιμητικό τόμο για τον Ιωάννη Μανωλεδάκη, ΙΙΙ, Αθήνα- Θεσσαλονίκη 2007, σ. 271.
- «*Προσφυγές της Επιτροπής κατά κράτους μέλους στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων: η ελληνική εμπειρία*», σε: Ν. ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ (Επιμ.), Η Ελλάδα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Παρελθόν, Παρόν, Μέλλον, Αθήνα, 2008, σ. 69.
- «*Η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην κοινοτική έννομη τάξη. Η νομολογία του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων [Ιούλιος 2000 – Δεκέμβριος 2004]*», σε: 27 ΔτΑ 2005, σ. 861 (σε συνεργασία με Π. Στάγκο, Γ. Γρύλλο).
- «*Η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην κοινοτική έννομη τάξη. Η νομολογία του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων του 2005*», σε: 33 ΔτΑ 2007, σ. 225 (σε συνεργασία με Π. Στάγκο, Γ. Γρύλλο).
- «*Ο έλεγχος των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου υπό το φως της αρχής της ισοδύναμης προστασίας*», σε: Πανεπιστήμιο Πειραιώς – Ελεγκτικό Συνέδριο, Η Δικαστική Προστασία του Πολίτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα Ευρωπαϊκά Δικαστήρια, Πρακτικά ΙΔ' Συμποσίου, 2010.
- «*Ο έλεγχος της νομιμότητας των πράξεων των οργάνων της ΕΕ ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων: Η προδικαστική παραπομπή*», σε: Πανεπιστήμιο Πειραιώς – Ελεγκτικό Συνέδριο, Η Δικαστική Προστασία του Πολίτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα Ευρωπαϊκά Δικαστήρια, Πρακτικά ΙΔ' Συμποσίου, 2010.
- «*Η ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων στην τουριστική βιομηχανία*» σε: Α. Κουτσουράδης (Επιμ.), Η Διεθνής και Ευρωπαϊκή Νομική Διάσταση του Τουρισμού, Πρακτικά 2ου Συνεδρίου Δικαίου του Τουρισμού, 2012.
- «*Το κατ' άρθρο 5 § 2 ν. 3869/2010 τεκμήριο σιωπηρής αποδοχής του υποβληθέντος από τον οφειλέτη σχεδίου διευθετήσεως των οφειλών του*», γνωμοδότηση με τον καθηγητή Π. Αρβανιτάκη σε: Επιθεώρηση Πολιτικής Δικονομίας 2013 σ. 338.
- «*Η κρίση χρέους και η αμηχανία του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης*» σε: Αρμενόπουλος, Ιανουάριος 2014, σ. 46.

- «Κοινοτικές ελευθερίες και θεμελιώδη δικαιώματα. Τομείς σύγκλισης και πεδία τριβής» σε: Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου 2014 σ. 39.
- «Η αρχή της ίσης μεταχείρισης ως γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης. Όψεις της νομολογίας του Δικαστηρίου της ΕΕ» σε Δ. Αναγνωστοπούλου (Επιμ.), Δημοκρατία, υπηκοότητα και ισότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση», 2015, σ. 247.
- «*Division of competences and regulatory powers between the EU and the Member States*», Greece, National Report σε J. Czuczai – P. Darák – P. Láncoš – M. Szabó – A. Zs. Varga (Eds), FIDE XXVII Congress Proceedings Vol. 3, 2016, σ. 344.
- «Αδυναμία εφαρμογής Οδηγίας κατά τρόπο που να απορρέουν υποχρεώσεις προς ιδιώτες, κατόπιν αναγνώρισης από το Δικαστήριο της παράβασης της Οδηγίας από το κράτος μέλος», γνωμοδότηση με τον καθηγητή Πέτρο Στάγκο σε: Θεωρία και Πράξη Διοικητικού Δικαίου Ιούλιος 2017 σ. 593.
- «Ερμηνεία των άρθρων 8 ΣΕΕ, 205, 289 – 293, 296 - 299 ΣΛΕΕ» σε: Β. Σκουρής (Επιμ.), Συνθήκη της Λισσαβώνας, Ερμηνεία κατ' άρθρον, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2020.
- «Θρησκευτική ελευθερία και ίση μεταχείριση υπό το φως της πρόσφατης νομολογίας του ΔΕΕ» σε: Συλλογικό έργο, Το αλλοδαπό στοιχείο στις εθνικές έννομες τάξεις, Τιμητικός Τόμος Ομότιμης καθηγήτριας Ζωής Πασιά, 2020, σ. 203.
- «Θεμελιώδεις αρχές κατά την άσκηση της νομοθετικής εξουσίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Δημοκρατία και θεσμική ισορροπία» σε: 74 Αρμενόπουλος 2020, σ. 602.
- «Τα ελληνικά δικαστήρια και το δίκαιο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων» σε: 74 Αρμενόπουλος 2020, σ. 1441.
- «*Monetary Union, Internal Market, Economic Policy Coordination, and the European Banking Union: Legal Tensions in Times of Economic Crisis*» σε: I. Papadopoulos (Ed.), European Economic Governance After the Eurozone and the Covid-19 Crises, Cambridge Scholars Publishing 2022, σ. 118.
- «*A European Unemployment Insurance in EU law*», σε: G. Psaroudakis (Ed.), Risk Sharing in the Euro Area. Legal Aspects, Springer International Publishing, 2023.
- «Η συμβολή της δέσμης μέτρων 'Next Generation EU' στην εξέλιξη της συνταγματικής αρχιτεκτονικής της ΟΝΕ» σε Ε. Σαχπεκίδου, Γ. Σταυρόπουλος, Π. Γκλαβίνης, Ι. Κτενίδης, Δ. Λέντζης (Επιμ.), Δίκαιο και Πολιτική. Για μια Ευρώπη της Δημοκρατίας, του Κράτους Δικαίου και των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, Εκδόσεις Ευρασία, 2023, σ. 267.